

[Otto Mørch.]

det helt afgørende fundament for lønmodtagerens interesser.

Som jeg begyndte, må jeg på ny henvise til hr. Jens Møllers indledende smukke og varme bemærkninger om fagbevægelsen og spørge: hvad er disse smukke ord værd i forhold til den kolde realitet, som man rammer de hundrede tusinde af danske lønmodtagere med ved at nedbryde eller i det mindste pille ved fagorganisationernes aktionsmuligheder og forsvarsværker?

Ja, det er vel fremgået, at socialdemokratiet er imod dette forslag, er meget imod det.

Røtzler Møller (V):

Venstre er enigt med kristeligt folkeparti i, at en person, der er medlem af en forening, og denne forening er part i en kollektiv overenskomst, som regulerer løn- og arbejdsforhold, ikke herved kan have pantsat sin politiske frihed i foreningen. Et medlemsforhold til en arbejdsgiverforening eller en fagforening for den sags skyld har det primære formål at sikre ordnede forhold vedrørende f.eks. løn og arbejdstid, opsigelse m.v. Arbejdsgiverne sikrer sig herved nogle forholdsvis ensartede regler, der i kollegial og konkurrencemæssig henseende er fornuftige, og lønmodtagerne sikrer sig også nogle velordnede forhold, og denne side af arbejdsmarkedets organisatoriske forhold kan alle vel tilslutte sig i dette ting.

Vi har i dag en stor spredning af politiske grundopfattelser og af partimæssige tilhørsforhold i så at sige alle samfundsgrupper. Dette er et samfundsmæssigt sundhedstegn og et udtryk for reel politisk frihed, som venstre både nu og i fremtiden vil værne om. Den politiske frihed må ikke angribes, det er vort ansvar, både venstres og tingets ansvar. Det er også det, kristeligt folkeparti vil med sit lovforslag. Forslaget dækker et område, hvor den politiske frihed ikke synes tilstrækkeligt sikret, og vi er enige i lovforslagets hovedprincip.

Da jeg læste bemærkningerne til lovforslaget igennem, fik jeg imidlertid den tanke, at forslagsstillerne måske blander forskellige forhold sammen. Når vi skal skille tingene ad, så er det sådan, at vi på den ene side har fagorganisationernes fagpolitiske interesser, der drejer sig om medlemshvervning, over-

enskomstopprettelse og overenskomstfornyelse, og på den anden side har vi fagorganisationernes rent politiske interesser, relationer til politiske partier og til pressen. Lovforslagets tekst går på det sidste, men bemærkningerne går på det første.

I det daglige går det stille og roligt ude på virksomhederne, hvad angår det fagpolitiske arbejde mellem lønmodtagerne og arbejdsgiverne, men selv om medlemskab af en fagforening er en frivillig sag, for aflønningen m.v. er uafhængig af et medlemskab, må vi vedstå, at det er de lokale forhold, ofte det psykiske pres, som oftest bevirker, at lønmodtagerne bliver medlem af fagforeningen. Kun i undtagelsestilfælde er det en direkte forudsætning for at få arbejde i en virksomhed, at lønmodtagerne er medlem af den fagforening, der er overenskomstpart.

Det virkelig angribelige forekommer, når en person ved et medlemskab forpligtes til at yde støtte til en bestemt politik og til et bestemt politisk parti. Så er det, den enkelte må have mulighed for at melde fra, fordi foreningens politik er i modstrid med medlemmets politiske overbevisning, og fordi det politiske tilhørsforhold ikke behøver at være en forudsætning for de fagpolitiske interessers gennemførelse.

Denne politiske frihed må vi værne om, fordi medlemskabet i disse tilfælde er en ikke uvæsentlig forudsætning for at bevare sit arbejde og for at udøve sit erhverv. Spørgsmålet er da, om kristeligt folkepartis lovforslag er den rigtige vej at gå, når dette princip, som vi er enige om, skal udformes i lovtækt.

Lovforslaget forekommer meget vidtgående. Jeg tror, at venstres forslag, som nu er optaget og fremsat af fremskridtspartiet, og som i øvrigt er næste punkt på tingets dagsorden, er en bedre løsning. Men det vil vi få lejlighed til at drøfte under det efterfølgende udvalgsarbejde.

Bay (FP):

Hvis ikke der i verden og i Danmark fandtes to slags ret, nemlig moralsk ret og juridisk ret, så ville jeg straks anholde indledningen til lovforslaget om begrænsning af organisationers rettigheder. Hvis rettigheder betyder at have ret i noget, så skal det aldrig begrænses. Hvis rettigheder betyder uret, et privilegium, noget, man har tilegnet